Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 223 (4429). | 12 ноябрь 1971 йил, ЖУМА | Баҳоси 2 тийин.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ — ШУДГОР ҚИЛ

ҲОЗИР Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхозда далада қолган ҳосилни жадал йиғиб-териб олиш билан бирга келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин яратилмоқда. Ҳосилдан бўшаган ерлар пешма-пеш шудгор қилинмоқда. Ерни шудгор қилишда илғор механизаторлар жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар. Суратда: (чапдан) механизатор Абдулазиз Юсупов ва Раҳим Рамазонов. Улар кунлик иш нормаларини ошириб адо этмоқдалар.

А. АБАЛЯН фотоси.

ЧИРЧИҚ ЗАФАРИ

Чирчиқ саноат корхоналари тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йилида баракали меҳнат қилишмоқда. Саноатчилар меҳнат унумдорлигини ошириш чораларини излаб топиб, уларни ишлаб чиқаришга жорий этишяпти. Бундай тадбирларнинг амалга оширилиши туфайли қувончли ютуқлар қўлга киритилмоқда.

Жумладан, чирчиқликлар ўн ойлик маҳсулот реализация қилиш топшириғини 25 октябрда бажаришди. Ҳозиргача планга қўшимча равишда 5 миллион сўмлик саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариб реализация қилинди.

Саноатчилар шу кунларда бу меҳнат зафарларини янада мустаҳкамлаб, ички резервларни ишга солиш ва шу йил план топшириғини барвақт уддалаш учун зўр ғайрат-шижоат билан меҳнат қилишмоқда.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1971 ЙИЛ 11 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунда тайёрлангани, учинчи стун — мавсум бошидан бери, тўртинчи стун — шу жумладан машина билан бир кунда терилган пахта, бешинчи стун — мавсум бошидан бери.

Пискент	0,13	123,90	0,16	104,76
Оққўрғон	0,08	120,83	—	111,64
Бўка	0,20	120,09	0,03	108,23
Юқори Чирчиқ	—	119,92	—	159,47
Ўрта Чирчиқ	0,04	116,05	0,01	102,00
Янгийўл	0,10	114,03	0,17	86,13
Бекобод	0,03	108,14	—	87,40
Область бўйича	0,09	117,08	0,05	104,78

ЕР ҲАЙДАСАНГ — КУЗ ҲАЙДА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1971 ЙИЛ 11 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — шудгорлаш проценти

Юқори Чирчиқ	78,8
Калинин	68,5
Орджоникидзе	66,1
Бўстонлиқ	55,4
Ўрта Чирчиқ	43,7
Оққўрғон	41,0
Бўка	29,9
Янгийўл	26,9
Пискент	26,6
Оҳангарон	25,6
Бекобод	18,6
Область бўйича	39,3

СЎНГГИ ҲОСИЛГАЧА

Партиянинг XXIV съезди қарорларини турмушга татбиқ қилиш учун курашган районимиз меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг тўнғич йилида улкан зафар қучдилар. Қишлоқ хўжалик экинларидан баракали хирмон кўтарилди. Пахтачиликда техникадан самарали фойдаланилиши сабабли ҳосилдорлик гектар бошига кескин ошди.

Районимиз пахтакорлари ғўзани парвариш қилишда қандай меҳнат қилишган бўлса, ҳосилни йиғиштириб олишда ҳам ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатдилар. Натижада пахта тайёрлаш плани муддатидан илгари ошириб бажарилди. Жуда кўп хўжаликларда «Зангори кема»лар жавлон урди. Кема капитанлари техниканинг кўзини билган ҳолда яхши ишладилар. Ҳамма хўжаликларда ҳам пахтани машина билан териш плани ортиғи билан адо этилди.

Бизнинг Навоий номли колхозда ҳам мақтагудек ишлар бўлди. Териминг дастлабки кунидан бошлаб машиналарнинг тўла қувват билан ишлашини таъминладик. Шу сабабли биринчи машина териминнинг ўзидаёқ колхоз бўйича пахта тайёрлаш плани муваффақиятли бажарилди. 21 иш кунида маррага етдик. Ҳар гектар ердан кўплаб ҳосил йиғиштириб олишда механик-ҳайдовчиларнинг деярлик барчаси муносиб ҳисса қўшдилар, кунига 4—5 тоннадан пахта териб турдилар. План ва мажбуриятимиз ортиғи билан бажарилди. Ҳар гектар ердан 35 центнердан хирмон кўтаришга эришдик.

Биз, механик-ҳайдовчилар, ўзимизга топширилган ишни садоқат билан бажардик. Эришилган ютуқлар билан кифояланиб қолмадик. 100 ўрнига 150 тоннага етказиб пахта териб бердик.

Қишлоқ хўжалигини комплекс механизациялаштиришга алоҳида аҳамият беряпмиз. Қатор ораларига техника билан ишлов бериб ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда йиғиштириб олишга ҳаракат қиламиз. Бу етиштирилган «оқ олтин» дурдоналарининг сортларини бузмайди. Асосий пахтамиз биринчи сортларга қабул қилинади.

Келгуси йилда йиғим-терим ишларини ёгин-сочинга қолдирмасдан — сентябрь—октябрь ойлари ичидаёқ тўла йиғиштириб олиш учун барча чораларни кўрамиз. Ҳамкасбларимизни кўпайтирамиз. Ҳар бир колхозчини техника билан қуроллантириш учун бизда тўла шароитлар мавжуд.

Даламизда сўнгги ҳосил йиғиштириб олинаётир. Ҳосили йиғиштириб олинган майдонларни ўғитлаб, шудгор қилишни тезлаштириб юборамиз. Бу ишда ҳам ўзимизга топширилган вазифани сидқидилдан бажарамиз.

А. МАМБЕТОВ,
Б. ТОШАЛИЕВ,
Оққўрғон районидаги Навоий номли колхознинг механик-ҳайдовчилари.

ЙИЛЛИК ПЛАН МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Пойтахтимизда турар-жой биноларн қурилиши кенг кўламда давом этмоқда. Ана шу биноларни газ аппаратлари билан таъминлаётган Тошкент газ аппарат заводи коллективи маҳсулот ишлаб чиқаришни тобора кўпайтиришга алоҳида аҳамият беряпти.

Йил бошидан буён социалистик мусобақани авж олдириб юборган аппаратчилар тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йилида маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Планга қўшимча равишда 160 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди ва реализация қилинди.

Сўзи билан иши бир корхона меҳнатсеварлари йил охиригача 160 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан қўшимча социалистик мажбурият қабул қилдилар.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ 70 ТОННА СУТ

КПСС XXIV съезди қарорларини ҳаётга татбиқ эта бориб, Орджоникидзе районидаги Киров номли колхоз чорвадорлари давлатга гўшт, сут, тухум, жун сотиш топшириқларини ортиғи билан бажардилар. 56,4 тонна гўшт, 463 тонна сут, 34 минг дона тухум, 8,5 центнер жун сотдилар. Сигирлардан бузоқ, совлиқлардан қўзи олиш топшириқлари ошириб бажарилди.

Меҳри Жўраева, Улманой Мирзабоева, Маша Виноградова каби ўртоқлар ўз боқимларидаги сигирлардан шу кунгача пландан ташқари 3-5 тоннадан кўп сут соғиб олдилар.

Шунингдек, колхозда қишлов учун ҳам пухта ҳозирлик кўрилди. 1200 ўрнига 1250 тонна дағал хашак, 500 ўрнига 513 тонна сенаж, 2300 ўрнига 2310 тонна силос бостирилди.

Колхоз чорвадорлари йил охиригача яна 70 тонна сут соғиб олиш учун курашмоқдалар.

И. РУСТАМОВ,

ЯНГИ КЎРАК ТЕРИШ МАШИНАСИ

Чирчиқ қишлоқ хўжалик машиналари заводи ишлаб чиқараётган маҳсулотлар республикамиз, қардош республикалар, қолаверса, чет элларда ҳам маълум ва машҳурдир.

Завод конструкторлари, инженер-техник ходимлари машина-механизмларнинг меҳнат унумдорлигини оширишга имкон берувчи янги-янги моделларни излаб топиш учун астойдил ҳаракат қилишяпти. Уларнинг тинмай изланишлари туфайли яқинда янги кўрак териш машинаси майдонга келди. Бу механизм ўтмишдошларидан анча енгиллиги, меҳнат унумдорлигининг ортиқлиги ҳамда бошқарилиши қулайлиги билан ажралиб туради.

Ноябрь ойидан бошлаб бундай кўрак териш машиналарини серияли ишлаб чиқаришга киришилди. Эндиликда колхоз-совхозларга шундай машиналардан кўплаб етказиб бериладп.

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

ЎРТОҚ Р. Гишкинанинг «Шарикоподшипник» заводига ишга келганига 10 йилдан ошиб қолди. Меҳнатсевар аёл ўтган йиллар мобайнида ўз касбини пухта ўзлаштириб, корхона илғорлари сафидан ўрин олди. У айни кунларда смена топшириғини 160—170 процентга етказиб адо этмоқда.

А. Тўраев фотоси.

СОВЕТ ВА ПОЛЬША ПАРТИЯ ҲАМДА ДАВЛАТ АРБОБЛАРИНИНГ ДЎСТОНА УЧРАШУВИ

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Э. Герек, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси П. Ярошевич, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг секретари Я. Шидляк, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Польша Халқ Республикаси Министрлар Совети раисининг ўринбосари, М. Ягельский КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан 10 ноябрда Москвага келдилар.

Польша Халқ Республикаси ва СССР давлат байроқлари билан безатилган «Шереметьево» аэродромида поляк ўртоқларни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Н. К. Байбаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. Н. Радионов ўртоқлар кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида Польша Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси З. Новак бор эди.

* * *

1971 йил 10 ноябрда КПСС Марказий Комитетида Совет Иттифоқи ва Польша Халқ Республикаси партия ва давлат арбоблари ўртасида ўртоқларча фикр алмашинди. Бу фикр алмашишда қуйидагилар қатнашдилар:

Совет томонидан — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Н. К. Байбаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири К. В. Русаков;

Польша томонидан — Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Э. Герек, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси П. Ярошевич, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг секретари Я. Шидляк, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Польша Халқ Республикаси Министрлар Совети раисининг ўринбосари М. Ягельский, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Польша Халқ Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси З. Новак.

Учрашув қатнашчилари Совет Иттифоқи ва Польша Халқ Республикаси қардош партиялар ва халқлари ўртасидаги ҳар томонлама алоқаларнинг муваффақиятли ривожланаётганлигини зўр мамнуният билан таъкидладилар. Улар давлат, ижтимоий, илмий ва маданий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида Совет—Польша ҳамкорлигини янада кучайтиришга бутун чоралар билан ёрдам беришга ҳар икки томоннинг тайёр эканлигини изҳор этдилар.

Учрашув чоғида иқтисодий ва илмий-техника ҳамкорлигини ривожлантиришга алоҳида эътибор берилди. Ҳар икки мамлакат халқ хўжалик планларининг мувофиқлаштирилиши, узоқ муддатли савдо шартномаси ҳамда СССР билан Польша Халқ Республикаси ўртасида тузилган бошқа иқтисодий битимлар бунинг учун яхши негиздир. Томонлар ўзларининг план ва хўжалик органларига иқтисодий соҳадаги ҳамкорликни такомиллаштириш борасидаги, аввало серунум машина ва ускуналар, шунингдек оммавий истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперативлаштиришни кенгайтириш борасидаги ишни давом эттиришни топшириш ҳақида келишиб олдилар.

Ҳар икки мамлакатнинг партия ва давлат арбоблари — Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгаши аъзоси бўлган мамлакатлар социалистик иқтисодий интеграцияси комплекс программасини изчиллик билан амалга оширишга интилаётганликларини таъкидлаб ўтдилар. Улар ана шу программанинг амалга оширилиши социалистик ва коммунистик қурилишга, меҳнаткашлар турмуш даражасининг узлуксиз ўсишига, қардош социализм мамлакатлари бирлигининг мустаҳкамланишига актив ёрдам беражагига аминдирлар.

Халқаро аҳволнинг актуал масалалари юзасидан ҳам фикрлашиб олинди. Томонлар Европа қитъасидаги позитив силжишларни таъкидлаб, ўз куч-ғайратларини Европада кескинликни юмшатиш, хавфсизлик ва мустаҳкам тинчлик ишини олға силжитишга бундан буён ҳам қаратиш зарур деган умумий хулосага келдилар. Шу билан бирга Европа қитъасида вазиятни янада яхшилаш учун СССР ва Польшанинг Германия Федератив Республикаси билан тузилган шартномаларнинг тезроқ ратификация қилиниши катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб ўтилди. Томонлар Умумевропа кенгашини тайёрлашни активлаштиришни қувватлаб чиқмоқдалар. Бу кенгаш Европани тинчлик ва ўзаро манфаатли яхши қўшничилик ҳамкорлиги қитъасига айлантиришга ҳал қилувчи даражада ёрдам бериши мумкин.

Томонлар социалистик мамлакатлар жипслигини мустаҳкамлаш учун бундан буён ҳам ҳамма чораларни кўришга, жаҳон социалистик системасининг, коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг, барча антиимпериалистик кучларнинг тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун олиб бораётган ҳаракат бирлигига эришишга қатъий бел боғлаганликларини билдирдилар.

Совет ва Польша партия ва давлат арбобларининг учрашуви қарашларнинг тўла бирлигини тасдиқлади ҳамда самимият, дўстлик ва қардошлик вазиятида ўтди.

* * *

Шу куни Э. Герек, П. Ярошевич, Я. Шидляк, М. Ягельский ўртоқлар Ватанига жўнаб кетишди.

Аэродромда Польша раҳбарларини Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин, К. Ф. Катушев, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Н. К. Байбаков, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири К. В. Русаков, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. Н. Родионов кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида Польша Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси З. Новак бор эди.

ҒАЗАЛКЕНТ МАРМАРИ

Ғазалкент тош йўниш комбинати қурилиши ранг-баранг мармар тошлардан плиталар тайёрловчи иккинчи поток линиясининг ишга туширилиши билан тугалланди. Чотқол тоғлари этакларида қурилган бу корхона ҳар йили 60 минг квадрат метр мармар плита ва 30 минг тонна мармар тошлар тайёрлаб чиқаради.

Ғазалкент мармар кони гранит, габро ва бошқа қопланадиган тошларни қирқа оладиган энг янги ярим автомат станоклар билан тўла таъминланган. Бу ерда плиталар силлиқланади, қирралари текисланади. Комбинат маҳсулоти Ўзбекистон бинокорларигагина манзур бўлиб қолмай, ҳозирги вақтда Озарбайжон, Қозоғистон, Москвага ҳам юборилиб турибди.

Ўзбекистон пардоз учун ишлатиладиган тош запаслари жиҳатидан ҳозирги вақтда мамлакатда етакчи ўринлардан бирини эгаллаб турибди. Республикамизда оқ, қора, кулранг ва ранг-баранг мармар, қизил ва кулранг гранит, қора габро, олтинсимон оникс конлари очилмоқда. (ЎзТАГ).

МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Тошкент сут комбинатининг аҳил коллективи партиямиз XXIV съезди тарихий қарорларини ҳаётга татбиқ эта бориб, аҳолига кун сайин кўплаб сут маҳсулотлари етказиб бермоқда. Комбинат цехларида социалистик мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Ҳар бир ишчи-хизматчининг фикри-зикри тўққизинчи беш йилликнинг тўнғич йили план топшириғини муваффақиятли якунлашга қаратилган. Ўн ойлик маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғининг муваффақиятли бажарилганлиги ана шундан далолат бериб турибди. Ўтган ойлар мобайнида пландан ташқари 700 минг сўмлик сут маҳсулотлари ишлаб чиқарилди.

Бундай ютуқларни қўлга киритишда аппаратчилар бригадасининг ҳиссаси катта бўлди. Улар ҳозирда 1972 йил ҳисобига ишлашмоқда.

Комбинатда ишлаб чиқариш эстетикасига, техника янгиликларини ишлаб чиқаришга бевосита жорий этишга ҳамда хомашёдан тежаб-тергаб сарфлашга тўла амал қилинаётганлиги яхши самаралар бермоқда. Шу йилги меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш плани ҳам ошириб адо этилди. Бунда Т. Юсупов, А. Бозоров, К. Маҳкамов, К. Пономарёва каби пешқадам ишчиларнинг ҳиссаси катта бўлди.

С. СУЛТОНОВ.

ТАРИХЧИ ОЛИМЛАР КЕНГАШИ

10 ноябрь куни Москвада очилган олимлар кенгаши «КПСС XXIV съезди ва совет тарих фанининг вазифалари» деган мавзуга бағишланди. Кенгашни СССР Фанлар академиясининг тарих бўлими чақирди.

СССР Фанлар академияси тарих бўлимининг академик-секретари академик В. М. Хвостов доклад қилди.

Кенгаш қатнашчилари СССР ташкил топган куннинг эллик йиллиги муносабати билан тарихчиларнинг асарларини нашрга тайёрлаш тўғрисидаги, КПСС тарихига ва тарих фанларига доир илмий тадқиқотларнинг 1972-1975 йиллик плани ҳақидаги ахборотларни тинглайдилар.

РАДИО ЖУРНАЛИСТЛАР УЧРАШУВИ

10 ноябрда Тошкентда Ўрта Осиё республикалари ҳамда Қозоғистон телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетлари пропаганда редакциялари ходимларининг семинар-кенгаши очилди. Кенгаш иштирокчилари КПСС XXIV съезди қарорлари асосида радио журналистларнинг вазифаларини муҳокама қилмоқдалар.

(ЎзТАГ.

КАСАБА СОЮЗЛАРИ ВА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА

Социалистик мусоабқа социалистик ва коммунистик қурилишнинг барча жараёнларида омманинг ижодий активлигини оширишнинг қудратли қуроли бўлиб келди ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.

КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида ҳам социалистик коллективчиликнинг шаклланиши ҳамиша ишлаб чиқариш кучларини юксалтириш, ишлаб чиқариш муносабатларини такомиллаштириш, меҳнаткашларни тарбиялаш, уларни ишлаб чиқаришни бошқаришга жалб этишнинг самарали усули бўлиб келди, деб таъкидланади.

Бу муҳим ҳужжат ҳамда ВЦСПСнинг XII пленуми қарори ишлаб чиқаришнинг турли тармоқларида кўп сонли ходимларни бирлашитрган бизнинг касаба союзларимиз учун ҳам алоҳида аҳамиятга эгадир.

Бизда социалистик мусобақани ташкил этиш соҳасида қандай ишлар амалга оширилмоқда?

Айтиш керакки, полиграфия, нашрёт, китоб савдоси, завод корхоналари ремонт-қурилиш бошқармалари, ишлаб чиқариш комбинатлари касаба союз ташкилотлари эндиликда ишлаб чиқариш эҳтиёжлари билан чуқурроқ шуғуллана бошладилар. Уларда мусобақага раҳбарлик анча яхшиланди, коммунистик меҳнат ҳаракати кучайиб кетди. Жуда кўп корхоналарнинг коллективлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, зиммага олинган социалистик мажбуриятларни бажариш соҳасида яхши натижаларга эришдилар. Ҳозирги кунда Тошкент областида 8 минг киши социалистик мусобақада қатнашмоқда. Улардан 1800 ишчи ва хизматчига коммунистик меҳнат зарбдори унвони берилган. 700 киши эса «Ленинча беш йиллик зарбдори» унвонини олишга сазовор бўлган. Шунингдек, жуда кўп бригадалар, цехларга коммунистик меҳнат коллективлари номи берилган.

Ишлаб чиқариш планлари ва социалистик мажбуриятларни бажаришда полиграфия ва маданият корхоналари сезиларли ютуқларни қўлга киритдилар. Офсет босмаси фабрикасига Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Узсовпрофнинг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофоти берилди. Бу коллективдаги барча ходимлар социалистик мусобақага актив қўшилганлар, улардан 125 ишчи ва инженер-техник ходимга коммунистик меҳнат зарбдори унвони берилган. Илғор полиграфия комбинати — Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриёти коллективи реализация планини юз процентдан ошириб бажарди.

Пландан ташқари 451 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди ва мўлжалдагидан 50,6 минг сўм кўп фойда олинди. Ихтирочилик ва рационализаторлик ҳаракатлари яхши йўлга қўйилганлиги ҳисобига 5,2 минг сўмлик хом ашё ва материаллар ва 69 тонна қоғоз тежаб қолинди.

Граммпластинкалар заводида ҳам коммунистик меҳнат ҳаракати учун кураш ва социалистик мусобақа бирмунча авж олдирилган. Ўтган йили бу корхонада 185 киши коммунистик меҳнат зарбдори эди. Бу йил улар сони 280 кишига етди. Область район ва шаҳарлари типография коллективлари ҳам мажбуриятларини муваффақиятли уддаладилар.

Область кино ходимлари ҳам ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Айниқса, Юқори Чирчиқ районининг кинолаштириш коллективининг иши диққатга сазовордир. Бу коллектив маданият ходимлари касаба союзи область комитети ва кинолаштириш область бошқармаси кўчма Қизил байроғини олди.

«Узбекфильм» киностудияси коллективи ҳам бирмунча яхши натижаларга эришди. Ўтган ярим йилликда ишлаб чиқариш плани 115 процент бажарилди.

Область шаҳарларидаги маданият ва истироҳат боғлари ва кутубхоналарнинг коллективлари ҳам социалистик мусобақада актив қатнашадиган бўлиб қолдилар. Бу жиҳатдан Тельман номли, Ленин комсомоли маданият ва истироҳат боғларида олиб борилаётган ишлар бирмунча ибратлидир. Ҳозирги кунда областдаги клублар ва маданият саройларида 900 дан ортиқ ҳаваскор коллектив ишлаб турибди. Улар 20 минг халқ талантларини бирлаштирган. Кейинги пайтларда уларнинг репертуарлари бойиди, ижрочилик маҳоратлари ортиб борди.

Лекин, айрим полиграфия китоб савдоси корхоналари ремонт-қурилиш бошқармаси касаба союз комитетлари социалистик мусобақага расмиятчилик билан муносабатда бўлмоқдалар. Уларда яхши-яхши тадбирлар белгиланади-ю, лекин амалга ошмасдан қоғозда қолиб кетади, мусобақага ўз вақтида якун чиқариб турилмайди.

Биз социалистик мусобақани ташкил этишда саноат корхоналаридан орқада қолмоқдамиз. Бу иш ҳали ҳамма ерда меҳнаткашларга маданий хизмат кўрсатиш савиясини оширишнинг таъсирчан воситасига айлангани йўқ. Биз мусобақага раҳбарликни тинмай такомиллаштиришимиз, барча корхона ва муассасаларда унинг самарадорлигини оширишимиз, шу йўл билан бадиий ижодий ишлар савиясини юқори кўтариб, томошабинларга маданий хизмат кўрсатишни яхшилашимиз, ишлаб чиқариш-молия планларининг бажарилишига кўмаклашишимиз керак.

Айниқса, театрлар, маданият уйлари, цехлар, сменалар, участкалараро социалистик мусобақани ташкил этишга эътиборни кучайтиришлари керак. Ўзаро ҳамкорлик, бирлик, имкониятларни чамалаб, муҳокама қилиб кўриб, мажбурият қабул этиш мусобақага қизиқишни кучайтиради, эришилган ютуқларни қиёслаб таҳлил этиш имкониятларини туғдиради. Бу ҳақда, аввало, касаба союз ташкилотлари ғамхўрлик қилишлари керак.

Театрлар, ижодий союзлар, маданий-оқартув муассасалари касаба союз комитетларида жиддий камчиликлар бор. Айрим саноат корхоналари ва маданият муассасалари касаба союзлари социалистик мусобақа қатнашчиларини маънавий ва моддий жиҳатдан рағбатлантиришга муносабатни тубдан ўзгартиришлари керак. Илғорларга кўчма Қизил байроқ, фахрий ёрлиқ топшириш ва уларнинг номларини мусобақа китобига ёзиш ишларини тантанали ўтказиш лозим. Афсуски, кўп жойларда бу иш расмиятчилик билан, бунинг устига кечикиб ўтказилади. Биз бунга барҳам беришимиз лозим.

Ҳамма ерда КПСС Марказий Комитети қарорига амал қилиб, социалистик мусобақани ҳартомонлама кучайтириб юборайлик. Бунинг учун мусобақага раҳбарликнинг янги-янги усуллари ва методларини қидириб топайлик.

Ғ. ҒУЛОМОВ,
маданият ходимлари касаба союзлари область комитетининг раиси.

ШАҲРИМИЗ—ФАХРИМИЗ

Республикамиз шаҳар ва посёлкаларини ободонлаштириш юзасидан бошланган социалистик мусобақада ангренликлар ғолиб келишди.

Шу йилнинг иккинчи кварталн якунида ўзбек кончиларига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети ва республика касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи топширилган эди. Ангренликлар ҳозир ҳам байроқни ўз қўлларида сақлаб келишяпти.

Кончилар шаҳрининг жонкуяр аҳолиси кўчалар, ҳовлилар ва маданият-истироҳат боғлари, корхона ва муассасалар территорияларининг ободлиги, чиройи учун курашиб, шу мақсадда шаҳар озодалик штаби ташкил қилишган. Штаб составига хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг активлари, врачлар бириктиб қўйилган. Штабнинг ҳафтада бир марта ўтказиладиган йиғилишида шаҳар ободончилиги ва санитария ҳолати атрофлича муҳокама қилинади, тегишли тадбирлар кўрилади.

Шаҳар озодалиги ва ободонлаштириш ишлари устидан назоратни енгиллаштиришни кўзлаб, у айрим участкаларга бўлиб қўйилган. Бу участкаларда озодаликни сақлаш корхона ва муассаса коллективлари зиммасига юклатилган. Масалан, кўмир разрези коллективи Карл Маркс ва Мечников кўчаларига оталиқ қилишади. Юк ортиш транспорт бошқармаси эса Октябрь ва «Октябрь 40 йиллиги» кўчаларида, Ангрен ГРЭСи эса ўз посёлкасида тозалик ишларини олиб боради. Бундай тартиб коллективларнинг ўз зиммаларига топширилган вазифага нисбатан масъулиятини оширади. Улар кўча ва корхона ҳовлиларини ободонлаштириш, санитария ҳолатини янада яхшилаш мақсадида ўз вақтида ишчи кучи, автомашина ва механизмларни ажратиб қўйишади.

Шу йилнинг ўзида шаҳардаги 150 минг квадрат метр йўлга асфальт ёткизилди. 15 минг квадрат метр тротуар қурилди ва текисланди. Кўпгина савдо корхоналари, спорт майдончалари қайта ремонтдан чиқарилди, ирригация шохобчалари тозаланди. Кўчаларга ва маданият-истироҳат боғларига 58 мингдан ортиқ мевали ва манзарали дарахт ўтқазилди. Кўпгина кўчалар электр нури билан ёритилди.

—Шаҳримиз — фахримиз. Шундай экан, биз унинг чиройи ва ободлиги учун доимо қайғурамиз,— дейишмоқда ангренликлар.

Ф. ПЕТРОВ.

Тошкентдаги компрессор заводи йиғув цехининг ишчилари кунига 25—26 тадан компрессорни йиғишга муваффақ бўлишяпти. Суратда: шу цехнинг пешқадам слесарларидан (ўнгдан) А. Сибгатулин, М. Зарипов, В. Чистаков ва Н. Гололабов ўртоқларни кўриб турибсиз. Улар кунлик смена нормаларини бир ярим ҳиссадан бажармоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

«ТУРАН»—ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИГА

Ўзбекистон гидрогеология трестининг ташкил топганита ўн уч йилдан ошиб қолди.

Трест геологик партия-экспедициялари Ўзбекистон бўйлаб ер ости ичимлик суви ресурсларини қидирадиган ягона ташкилот эди. Яқинда у сув геология разведкаси илмий-текшириш институти билан бирлаштирилди. Бу трестга «Туран» номи берилди. Бу иккала коллективнинг ўзаро бирлашиши практик ва илмий жиҳатдан ҳам сув ресурсларини қидиришни осонлаштирадиган бўлди.

«Туран» коллективида 3000 дан ортиқ оби-ҳаёт изловчи бўлиб, шулардан 1000 киши етук инженер мутахассислардир. Ўтган беш йилликда катта ғалабаларни қўлга киритиб, бирлашма «коммунистик меҳнат коллективи» деган юксак унвонга сазовор бўлди.

Коллективимиз асосан энг керакли йўналишларда жойлашган ер ости чучук сув конларини қидирмоқда. Бундан мақсад қишлоқ жойлардаги аҳоли яшайдиган пунктларни, яйлов ва янгидан ўзлаштириладиган ерларни сув билан таъминлашни яхшилашдир. Ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилашда гидрогеологик текширишлар олиб бориш — саноатбоп ва термаль сувларнинг хусусиятларини, сел кетиш ва силжиш жараёнларини ўрганиш, ер ости сувларининг балансини тузиш ва режимини текширишни такомиллаштириш бизнинг асосий вазифамиздир.

Беш йиллик давомида гидрогеологларимиз ер ости сувларини қидириш ва запасларини аниқлашда, шаҳар ва қишлоқларни, саноат корхоналарини чучук сув билан таъминлаш борасида катта иш қилдилар. Сув запасларининг ўсиши миллионларча кубометрларни ташкил этди. Натижада ер ости сувлари эвазига Тошкент, Андижон, Қарши, Наманган, Ангрен, Оҳангарон, Олмалиқ, Бекобод, Янгийўл, Жиззах, Гулистон, Янгиобод, Боёвут район ва шаҳар марказлари ичимлик сув билан тўла таъминланадиган бўлди.

Қурғоқчил иқлим шароитида ва оқар сувнинг танқислиги туфайли Ўзбекистон халқ хўжалиги учун гидрогеологик тадқиқотлар қанчалик катта аҳамиятга эга эканлиги ҳаммага маълум.

Эллигинчи йилларга қадар гидрогеологик тадқиқот ишлари майда масштабли, схематик характерга эга бўлиб, асосан ирригация шохобчаларини қайта қуриш мақсадида ўтказиларди. Аҳоли яшайдиган пунктларни ичимлик сув билан таъминлаш ва унча катта бўлмаган экин майдонларини суғориш учунгина бир-иккита қудуқ пармаланарди.

Эллигинчи йиллардан бошлаб планли равишда йирик масштабли аниқ гидрогеологик съёмкалар ўтказила бошланди. Ер ости сувларининг бир қанча конлари топилди. Ана шулар асосида эндиликда республикамизнинг барча аҳоли яшайдиган пунктларини ер ости сувлари билан таъминлашнинг конкрет плани ишлаб чиқилди. Ҳозирга қадар 90 га яқин шаҳар ва район марказлари ер ости суви билан таъминланган. Ер ости сувларининг аниқланган умумий запаси секундига 190 кубометрга етади.

Республиканинг саҳро зонасида 15 та артезиан ҳавзаси топилди, 29 миллион гектар яйлов фонтан бўлиб отилиб чиқаётган сув билан таъминланди. 5 миллион гектар ерга артезиан суви чиқарилди. Қишлоқ хўжалиги эҳтиёжлари учун республикамиз территориясида фақат гидрогеологлар томонидан қазилган қудуқларнинг сони 10000 дан ортиб кетди, шундан тоза чучук сув чиққан қудуқларнинг 85 проценти колхоз ва совхозларга фойдаланиш учун топширилди.

Ўзбекистон территориясида тур ли хилдаги минерал сув конлари топилди. Бу сувлар асосида қатор шифохоналар, санаторийлар ишлаб турибди, Тошкент ва Фарғона, Нагорное ва Богарное минерал сувлари республикамиздан ташқарида ҳам машҳурдир.

Кейинги йилларда Ўзбекистон гидрогеологлари республикадаги суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш йўлида тузилаётган лойиҳалар учун керакли маълумотлар йиғиш мақсадида сизот сувларининг режими ва балансини ўрганиш соҳасида анчагина ишларни амалга оширдилар. 1966 йилнинг учинчи кварталидан бошлаб Ўзбекистон гидрогеология бирлашмасининг 9-та станциясида ер ости сувларининг сатҳи ва унинг кейинги даврлардаги ўзгаришига оид ахборотлар чиқарила бошланди.

Гидрогеологлар ботқоқ ва шўрҳоқ ерларнинг мелиоратив ҳолатини тубдан яхшилашнинг рационал йўлларини аниқлаб бердилар. Айниқса, Тошкент областининг Бекобод, Янгийўл, Пискент, Чиноз, Бўка, Оҳангарон районларида тик дренаж, яъни қудуқлардан фойдаланиш ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашда энг самарали усул эканлиги аллақачонлар исботланди. Бундай усул қўлланилганда сизот сувларининг сатҳини камайтириш билан бирга, улардан суғориш учун фойдаланиш имконияти туғилади. Бу эса халқ хўжалигида катта аҳамиятга эга.

Қудуқсимон дренаж усули қўлланилиши мумкин бўлган районлар ер ости сувлари сатҳининг юзага жуда яқин туриши туфайли ҳар йили анчагина майдонлар қишлоқ хўжалик оборотидан тушиб қоляпти, натижада республикамиз қишлоқ хўжалигига катта зарар етказилмоқда. Бундай ерлар асосан Мирзачўл, Далварзин, Шеробод—Сурхон даштларида, Бухоро воҳасида, Марказий Фарғона ва бошқа жойларда учрайди.

Сўнгги пайтларда аҳоли яшайдиган йирик пунктларнинг сув билан таъминланиши бир мунча яхшиланиши натижасида Нукус, Каттақўрғон, Тахиатош, Когон, Жиззах, Бекобод ва бошқа шаҳарларда ер ости сувларининг сатҳи кескин кўтарилиб кетди. Бу эса шаҳар хўжалигига анча путур етказмоқда, дов-дарахтлар қуриб қолмоқда. Бу проблема (хусусан, Нукус шаҳрида) гидрогеологик тадқиқотлар олиб боришни тақозо этди. Натижада бир қатор чора-тадбирлар тавсия қилинди, улардан энг муҳимлари сувдан тўғри фойдаланиш ва қудуқсимон тик дренажларни қўлланишдан иборатдир.

Янги беш йилликда гидрогеология ишлари ҳажми кескин равишда ошади. Суғориладиган майдонларни 55 миллион гектарга етказиш мўлжалланмоқда. Бу бошқармамиз гидрогеологларидан иш самарадорлигини тағин ҳам оширишни, янги прогрессив техника, технологик усулларни кенг қўллашни талаб этади.

Биз бу йўлдаги илмий-тадқиқот ишлари кўламини муттасил кенгайтириб бораверамиз.

Н. ҲОЖИБОЕВ.
«Туран» бирлашмаси бошлиғи, геология-минералогия фанлари доктори.

Серқуёш РЕСПУБЛИКАМИЗДА

КОЛХОЗЧИЛАР ХОНАДОНИГА ТАБИИЙ ГАЗ

▲ **УРГАНЧ.** Янгиариқ районидаги 1-Май колхози хонадонлари Бухоро-Урал магистралидан табиий газ олабошладилар. Янги қурилган посёлкага табиий газ келтирилди. Бу ерда ўрта мактаб, болалар яслиси ва бошқа маданий-маиший муассасалар қад кўтарди. Хоразмда барча оилаларнинг тўртдан бир қисми табиий газдан фойдаланмоқда.

КУЗГИ ВИСТАВКА

▲ **ҚЎҚОН.** Е. А. Бабушкин номидаги Қўқон шаҳар маданият уйида шу ерлик рассомлар асарларининг виставкаси очилди. Унда мўйқалам ва ништар усталарининг ўз юртдошлари олдидаги ўзига хос ҳисоботи бўлган 60 га яқин асар қўйилган.

Л. Снегиревнинг акварель билан ишлаган расмлари, В. Ғафуровнинг манзаралари ва саҳна безаклари, Т. Аҳмадалиев, В. Тенинг асарлари томошабинларнинг диққатини ўзига тортмоқда.

ҲАМ ШАҲАР, ҲАМ ҚИШЛОҚ ХИЗМАТИГА ТАЙЁР

▲ **АНДИЖОН.** Бу ерда бир кеча-кундузда минг килограммдан зиёд кийим-кечакни химиявий усулда тозалаб берадиган механикалашган фабрика ишга тушди. Цехларда кийим-кечакларни заказчи ҳузурида тозалаб берадиган асбоб-ускуналар ўрнатилган. Бундан ташқари фабрикада кийимларни бўяб берадиган бўлим ҳамда ўз-ўзига хизмат кўрсатадиган ва 20 та кир ювиш машинаси ўрнатилган бўлим ҳам бор.

Энди Андижонда кийимларни химиявий тозалайдиган 2 та фабрика ишлаб турибди. Бу фабрикалардан бири қишлоқ аҳолисига хизмат қилади.

ҚИЗИЛҚУМДА ФОНТАНЛАР

▲ **БУХОРО.** Республика яйлов мелиорация тресги қурилиш-монтаж бошқармасининг пармаловчилари йил бошидан бери Қизил қумда 30 та артезиан қудуқни қазий бошладилар. Фойдаланишга топширилган 29 фонтан 166 минг гектардан кўпроқ яйловларга сув чиқарди. Назар Чориев бошчилигидаги коммунистик меҳнат бригадаси 10 қудуқ қазиди.

КОЛХОЗ АРТИСТЛАРИ ИТАЛИЯГА ЙЎЛ ОЛДИ

▲ **ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ.** Шаҳрисабз районидаги Ленин номли колхоз бадиий ҳаваскорлар тўгарагининг коллективи Италияга жўнаб кетди. Аввал колхоз артистлари Римда, «СССР-Италия» жамияти конгрессининг қатнашчилари ҳузурида ўз санъатларини намойиш қиладилар, сўнгра мамлакат шаҳарлари бўйлаб сафарга чиқадилар. (УзТАГ).

ФАРОВОНЛИК ЙЎЛИДА

Партиямиз XXIV съезди қарорларидан руҳланган областимиз енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналари социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, тўққизинчи бешйилликнинг дастлабки йилида қувончли натижаларни қўлга киритмоқда. Кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарувчи кўпгина саноат корхоналари учинчи квартал план топшириқларини барвақт адо этиб, мўлжалдагидан анча кўп маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни реализация қилишга эришдилар.

Жумладан, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан маҳсулот ишлаб чиқариш пахта тозалаш саноати бўйича 125 процентни, мебелсозлик бўйича 112,9 процентни, гўшт-сут маҳсулоти ишлаб чиқаришда 115,6 процентни, озиқ-овқат ишлаб чиқариш 107 ҳамда енгил саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 105,9 процентни ташкил этди. Чинни буюмлари ҳамда пахта толаси ишлаб чиқариш борасида олинган социалистик мажбурият ҳам шараф билан уддаланди. Ўтган тўққиз ой ичида аҳолига пландан ташқари 139 минг жуфт чармли пойафзал, 1,5 миллион сўмлик тўқимачилик маҳсулоти, 410 минг сўмлик мебель ва бошқа кенг истеъмол буюмлари етказиб берилди.

Шуниси қувончлики, областимиз корхоналарида социалистик мусобақа байроқдорлари — Тошкент авиация заводи фрезерчиси Альбина Девятова, тўқувчилар Лидия Казанцева ҳамда Евгения Губиналарнинг бешйилликни уч ярим ва тўрт йилда бажариш ҳақидаги ватанпарварлик ташаббуслари кенг қулоч ёйди. Ҳозир енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналарининг 6 мингдан ортиқ ишчи-хизматчилари ана шу ташаббусга қўшилдилар.

Хўш, ташаббускорларнинг ўзлари қандай натижаларга эришмоқдалар? Шуни айтиш кифояки, улар ўз сўзлари устидан чиқиш учун бугун кечагидан баракали меҳнат қилишяпти. Масалан, Лидия Казанцева тўққиз ой ичида планга қўшимча равишда 185 минг метр ҳом суруп ишлаб чиқариб, маҳсулотнинг ҳаммасини биринчи сортга топширишга эришди. Айни кунларда, ўртоқ Казанцева янги бешйилликнинг иккинчи йили ҳисобига ишламоқда. Унинг касбдоши Евгения эса учинчи кварталда топшириққа қўшимча равишда 80 минг метр газмол ишлаб чиқарди. Бу оташқалб аёл бундай муваффақиятга ўз устида қунт билан ишлаши, маҳоратини тинмай ошираётганлиги натижасида эришди. Губина айни кунларда бир ўзи 42 та станокни бошқармоқда.

Область енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналарининг тўққиз ойлик топшириқларни муддатидан барвақт адо этишларида социалистик мусобақа муҳим роль ўйнади. Корхона маъмуриятлари, партия ва касаба союз ташкилотлари КПСС XXIV съезди кўрсатмаларига амал қилган ҳолда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш борасида етарли тажриба ва малака орттирдилар.

Айниқса, социалистик мусобақанинг турли хил формаларини қўлланишда Тошкентдаги «Қизил тонг» фирмаси маъмурияти диққатга сазовор ишлар қиляпти. Ташаббускор коллектив сифатида ном таратган бу фирма ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари бешйиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун кураша бориб, ўз зиммаларига шахсий мажбуриятлар олишди. Шуниси аҳамиятлики, корхонада мусобақа натижалари ҳар ой ёки кварталда ҳисоб-китоб қилиб борилмайди. Балки, ҳар кунлик фаолиятга якун ясалади. Энг яхши кўрсаткичга эга бўлган цехда қизил лампочка ёқилади.

Бу ерда «ўз касбининг моҳир устаси», «сифат аълочиси», «фирма ветерани» каби юксак ном учун кураш қизитиб юборилган. Бундай тадбирлар ўз ижобий натижаларини бермоқда. Фирма коллективи Бутуниттифоқ ва республика мусобақаларида ғолиб чиқди. Фақат шу йилнинг ўтган тўққиз ойи ичида тикувчилар пландан ташқари 1 миллион 182 минг сўмлик маҳсулотни реализация қилишга эришдилар. Аҳолига қўшимча 30 минг дона пальто тикиб берилди. Бинобарин, меҳнат унумдорлиги ҳам сезиларли даражада кўтарилди ва ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 13,5 процентга ошди. Маҳсулот таннархи эса 400 минг сўмга камайтирилиб, мўлжалдагидан 600 минг сўм ортиқча даромад қилинди.

Фирма коллективи бундай муваффақиятга ҳар бир иш кунидан унумли фойдаланиш, дастгоҳларнинг бир меёрда ишлаши, таълим-тарбия ишларининг намунали йўлга қўйилиши натижасида эришди. Шунингдек, «Учқун» тўқимачилик-галантерея фирмаси, Янгийўл ва Алимкент пахта заводлари, Янгийўл консерва заводи, «Ташкентвино» комбинати, «Юлдуз» фирмаси, 1, 3-Тошкент нон заводлари коллективлари ва бошқа корхоналар ҳам давлат план топшириқларини муваффақиятли уддаладилар.

МАЖБУРИЯТ ОЛДИНГМИ, БАЖАР!

Лекин, ҳамма жойда ҳам социалистик мусобақа ана шундай яхши йўлга қўйилган, деб бўлмайди. Бу соҳада айниқса консерва саноати корхоналари оқсаб қолмоқда. Натижада ўтган ойлар мобайнида давлат планлари бажарилмади. Фақат тўққиз ой ичида мазкур соҳа бўйича аҳолига беш миллион шартли банка консрева кам етказиб берилди. Шунингдек, ички кийим ва трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи корхоналар ҳам зиммаларига олган юксак мабуриятларни уддасидан чиқолмадилар. Масалан, Янгийўл кондитер-ачитқи бирлашмаси ва Тошкент булка-кондитер комбинати коллективи 400 минг сўмга яқин маҳсулотни реализация қилолмай қолди.

Бундан ташқари, «Ташзаготлубтрест»га қарашли кўпгина луб заводлари ҳам давлат планларини системали равишда бажаролмаяпти. Ўтган тўққиз ой мобайнида мавжуд 11 корхонадан тўққизтасининг давлат планини бажара олмай қолиши ташвишли бир ҳолдир, албатта. Заводларнинг аксариятида меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш борасида конкрет бирон бир тадбир ишлаб чиқилмаган. Пировардида заводлар уч квартал давомида давлатга мўлжалдагидан 2,5 минг тонна кам каноп толаси топширди.

Айниқса, Солдатское, Тошовул, Янгибозор луб заводларида аҳвол чатоқ. Аниқ далилларга кўра бу корхоналарда социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилмаган. Партия ташкилотлари эса ишчи-хизматчилар ўртасида оммавий-сиёсий ва ташкилий ишларни ниҳоятда бўшаштириб юборган, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, иш вақтидан унумли фойдаланиш, коллектив ўртасида илғорлар тажрибасини кенг ёйиш мутлақо ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Завод ва трест раҳбарлари, партия ташкилотлари бундан ўзларига тегишли хулоса чиқариб олишлари, ўз ички имконият ва резервларини ишлаб чиқаришга тўла сафарбар этиб, қолоқликдан тезда қутилиш тадбирларини ишлаб чиқишлари лозим.

КПСС Марказий Комитети ҳамда СССР Министрлар Советининг кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш тадбирлари ҳақидаги қарорида ҳам енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналари олдига конкрет вазифалар қўйилган. Жумладан, қарорда уй-рўзғор буюмлари, мебель, чинни маҳсулотлари, электр товарлари, бош кийимлари, одеяллар ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ҳар томонлама ривожлантириш йўл-йўриқлари кўрсатиб ўтилган. Ўйлаймизки, юқорида тилга олинган корхоналар бу қарордан ўзларига тегишли хулоса чиқариб оладилар.

Икки оғиз сўз область пахта тозалаш корхоналари ҳақида. Маълумки, республикамизнинг барча саноат корхоналари қатори пахта заводлари коллективлари ҳам зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилишган. Лекин, бу корхона раҳбарлари масалага жиддий қарашмаган.

Масалан, «Ташзаготхлопкотрест»га қарашли заводлар бешйилликнинг дастлабки йилида мўлжалдагидан 5 миллион сўмлик ортиқча маҳсулот реализация қилишга ҳамда 2,3 минг тонна тола ишлаб чиқаришга қарор қилган эди. Ваҳоланки, ўтган тўққиз ойдаёқ йиллик мажбурият ошириб адо этилди, пландан ташқари 11 миллион сўмлик маҳсулотни реализация қилишга, 4,5 минг тонна тола ишлаб чиқаришга эришилди.

Бизнингча, айрим завод раҳбарлари давлат планларининг кучи, уларнинг реаллиги бевосита меҳнаткашлар моддий ва маънавий даражасининг ўсиб бориши, меҳнат унумдорлигининг тинмай ошиши билан узвий боғлиқ эканини унутиб қўйишган. Социалистик мусобақада ҳар бир меҳнаткашнинг имконияти, умум ишлаб чиқаришига қўшадиган улуши ҳисобга олинади. Мажбурият қабул қилинаётганда эса ҳар бир ишчи, инженер-техник ходим ҳамда хизматчининг ташаббускорлиги ва тажрибаси, ижодий активлиги ва мавжуд резервлардан қандай фойдаланилганда кўзда тутилган натижага эришиш мумкинлиги асос қилиб олинади.

Х. МАҚСУМОВ,
Тошкент область партия комитетининг инструктори.

БОҒЛАРДА КУЗГИ ИШЛАР

Беш йиллик планда боғ, токзор ва резавор-мева боғлари майдонини кескин кенгайтириб, аҳолининг мева, узум ва резавор-меваларга йил сайин ортиб бораётган талабларини тўла қондириш вазифаси қўйилган. Яқин уч-тўрт йил ичида резавор-мева боғлари камида 2,5 марта кенгайтирилиши, қўшимча кўчатлар ўтказиш ва агротехника тадбирларини қўллаш йўли билан мавжуд боғлардан олинадиган ҳосил янада оширилиши керак.

Резавор-мева боғларида асосан қулупнай, қорағат (смородина) ўстирилади. Улар бошқа мевали дарахтларга қараганда тез ҳосилга киради, кўчат қилингандан кейин иккинчи йилиёқ яхши ҳосил беради.

Резавор-мевалар жуда эрта, май ойи бошидаёқ пишиб етилади, мавсумнинг биринчи меваси бўлиб, ҳар хил витамин, органик кислота ва бошқа биологик актив моддаларга бойдир. Шунингдек, консерва ва кондитер саноати учун муҳим хомашё ҳисобланади.

Резавор-мева боғларининг ҳосилини ошириш учун майдонни кўчат ўтказишга тўғри тайёрлаш, кўчат ўтказиш муддатлари ва техникаси, минерал ва маҳаллий ўғитлардан фойдаланиш, суғориш, қатор ораларини юмшатиш, зараркунанда ва касалликларга қарши кураш муҳим аҳамиятга эгадир.

ҚОРАҒАТ — 8—10 йил мобайнида яхши ҳосил берадиган паст бўйли бута бўлиб, ҳозир колхоз ва совхозларимизда унинг хилма-хил, тилларанг, қора, қизил ва оқ навлари етиштирилади. Ҳозир унинг мевалари йиғиб олинди. Келгуси йили юқори ҳосил олиш учун худди шу кунларда қорағат қатор ораларини 20—25 сантиметр чуқурликда юмшатиб, кўчат тагларига 15—20 сантиметр қалинликда тупроқ уйиб қўйиш лозим. Тупроқни ишлаш олдидан ҳар гектар ерга 300—400 килограммдан суперфосфат, 100 килограммдан калий тузи ёки 30—40 тоннадан гўнг солинади. Бир йили гўнг, иккинчи йили минерал ўғит солиш мақсадга мувофиқдир.

Қорағат буталари қалинлашиб кетмаслиги керак: ҳосили камайиб кетади. Қуриб қолган, қорайган, чалкашиб ўсган новдаларини ҳар йили қирқиб ташлаш йўли билан сийраклатилади. Шунда бута кучли ўсади, новдаларида ҳосил тўгунчалари кўп бўлади. 12—20 новдаси бўлган буталар мўл ҳосил беради.

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

Тилларанг қорағатнинг бир-уч йиллик новдаларигина йирик мева тугади. Тўртинчи йили эса меваси майда бўлиб қолади. Шунинг учун учинчи йили меваси териб олингач, эски новдалар тагидан қирқиб ташланади. Уларнинг ўрнида ёш новдалар ўстирилади. Бунинг чун ёш новдаларни май ойидаёқ 120—160 сантиметр қолдириб чеканка қилиш ва ўстириш учун тайёрлаб борилади. Қизил ва оқ қорғат новда учларида мева тугади, шунинг учун бир йиллик новда учини қирқиш мумкин эмас.

Ҳозир қорағатни кўчат қиладиган пайт келди. Уни ноябрь ойида ҳам, то совуқ тушгунча кўчат қилса бўлаверади. У эрта кўкламда сербарг бўлиб кўкаради. Бу унинг яхши илдиз отганлигини кўрсатади. Кўчат қилиш олдидан ҳар гектар ерга 40—60 тоннадан гўнг ва 600—1000 килограммдан суперфосфат солиб, чуқур ҳайдалади, дискаланади, ер суғоришга мослаб текисланади. Экилган кўчат қатор оралари 2,5—3 метр, қатордаги кўчатлар ораси 1—1,5 метр бўлиши керак. Шунда ҳар гектар ерда 2600—4000 дона кўчат ўсади.

Кўчат ўтказиладиган чуқурлар 40—60 сантиметр бўлиши, ҳар чуқурчага 6—7 килограммдан суперфосфат аралаштирилган чиринди тупроқ солиниши, кўчатларнинг илдиз бўғизи тупроққа 5-6 сантиметр кўмилиши керак.

Ҳозир Р. Р. Шредер номидаги боғ, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти, кўчат етиштирувчи совхозлар колхоз ва совхозларга сотиш учун қорағатнинг кузги ва кўкламги хилма-хил стандарт навларини тайёрлади.

Ер тути агротехникаси ҳам қорағатникига ўхшашдир. Лекин у 5 даража иссиқда ҳам ўсаверади. Шунинг учун ҳозир ер тути экилган майдонларни суғориш, сийрак ўсган жойларга кўчат ўтқазиш, ҳар гектар ерга 10—15 тоннадан гўнг солиб ўғитлаш керак. Ер тути пархиш йўли билан кўпаяди. Кузда ёш пархиш новдалар атрофига гўнг ёки қипиқ сепиб қўйиш керак.

Резавор-мева боғларини зараркунандалардан ҳимоя қилиш учун шу кунларда бир қатор тадбирларни кўриш зарур. Қуриб қолган, вертициллёз ва кана билан зарарланган буталар илдизи билан ковлаб олиниб, ёқиб ташланиши керак. Оқ доғ, уншудринг ва бошқа касалликлардан сақлаш учун ер тутига 2 процентли нитрофан 100 килограмм сувга 2 килограмм қўшиб пуркалади. Қорағатга эса 1% ДНОК сепилади. Бу химиявий препаратлар ҳар гектар ерга 1500—2000 литрдан сарфланади.

С. ЯГУДИНА,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

З. КОЛЕСНИК,
биология фанлари кандидати.

ЧИРЧИҚДАГИ «Промтехмонтаж» тресги Тошкентнинг Е. И. Ленин проспекти бўйлаб қурилаётган ер ости канализацияси тармоқлари қурилиши учун кўплаб трубалар етказиб бермоқда. Суратда: шу трестнинг пешқадам монтажчиларидан Александр Моисеев ва Ғани Губайдулинлар қувурларни тайёрлаш жараёнида.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

ОБЛАСТЬ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 11 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

КОЛХОЗЛАР

Хўжаликларининг номи	Мавсум бошидан бери	Машина терими	Қайси райондан
«Коммунизм»	147,22	110,33	Янгийўл
Ленин номли	146,25	149,25	Пискент
«Заря коммунизма»	142,55	177,16	Оққўрғон
Калинин номли	141,01	111,04	Пискент
«Ленинобод»	140,54	105,63	Оққўрғон
«Озод»	139,35	137,86	Оққўрғон
Ҳ. Олимжон номли	138,51	107,21	Оққўрғон
Куйбишев номли	138,19	115,58	Оққўрғон
«Партия XXII съезди»	136,01	120,61	Ўрта Чирчиқ
«Ленинизм»	134,35	129,87	Янгийўл
«Москва»	134,33	151,05	Оққўрғон
«Интернационал»	134,22	134,85	Янгийўл
Ленин номли	132,81	150,85	Оққўрғон
Свердлов номли	132,62	143,40	Оққўрғон
«Коммунизм»	131,90	84,55	Оққўрғон
Калинин номли	131,35	112,75	Оққўрғон
«Ленинобод»	131,03	110,18	Бўка
Жамбул номли	130,93	117,59	Бўка
Димитров номли	130,87	152,60	Оққўрғон
«Партия XX съезди»	130,19	115,14	Бўка
«Ленинский путь»	128,60	153,86	Юқори Чирчиқ
Свердлов номли	128,44	106,35	Ўрта Чирчиқ
«Ленинизм»	127,95	104,89	Оққўрғон
Навоий номли	127,72	119,85	Оққўрғон
К. Маркс номли	126,48	114,57	Оққўрғон
Охунбобоев номли	126,18	118,22	Ўрта Чирчиқ
Фрунзе номли	125,40	118,00	Бўка
«Победа»	124,80	121,70	Оққўрғон
«Политотдел»	124,09	139,40	Юқори Чирчиқ
Терешкова номли	123,65	125,50	Ўрта Чирчиқ
Икромов номли	123,39	132,19	Ўрта Чирчиқ
«Гулистон»	123,30	110,65	Пискент
Киров номли	122,87	130,55	Оққўрғон
К. Маркс номли	122,35	115,00	Юқори Чирчиқ
Тельман номли	122,30	108,80	Пискент
«Октябрь 40 йиллиги»	122,28	110,21	Бўка
«Ўзбекистон»	122,18	143,92	Юқори Чирчиқ
Охунбобоев номли	122,13	88,41	Оққўрғон
«Коммунизм»	120,77	118,64	Бўка
Охунбобоев номли	120,71	98,77	Пискент
«Победа»	119,77	151,33	Бекобод
«Полярная звезда»	119,75	94,90	Ўрта Чирчиқ
Ниёзов номли	119,61	40,70	Янгийўл
Ҳамза номли	119,54	101,27	Бўка
Киров номли	119,08	104,20	Янгийўл
«Правда»	119,06	350,33	Юқори Чирчиқ
«Ленин йўли»	118,91	90,91	Бўка
«Коммунизм»	118,72	103,68	Ўрта Чирчиқ
Ильич номли	118,02	117,53	Бўка
Охунбобоев номли	117,49	133,09	Янгийўл
«Партия XXII съезди»	116,99	63,03	Оққўрғон
«Ленинград»	116,60	119,11	Оққўрғон
Ленин номли	116,12	100,42	Ўрта Чирчиқ
«Қизил Октябрь»	115,90	99,19	Янгийўл
К. Маркс номли	115,33	93,27	Янгийўл
Энгельс номли	114,95	96,32	Янгийўл
«Октябрь 40 йиллиги»	114,45	81,11	Янгийўл
Ҳамза номли	114,33	121,94	Оққўрғон
Вотинцев номли	113,80	63,28	Оққўрғон
Навоий номли	113,72	82,25	Янгийўл
Навоий номли	113,71	87,88	Бекобод
Мичурин номли	113,63	104,21	Бўка
Свердлов номли	113,53	86,09	Пискент
Дзержинский номли	113,03	127,95	Бекобод
«Коммунизм»	112,93	115,87	Бекобод
К. Маркс номли	112,61	75,31	Бўка
«Ўзбекистон ССР 30 йиллиги»	111,41	100,67	Янгийўл
Энгельс номли	110,69	129,20	Оққўрғон
«Северний маяк»	110,40	119,53	Ўрта Чирчиқ
Ленин номли	110,20	98,10	Бекобод
Фрунзе номли	110,15	38,00	Янгийўл
Тимирязев номли	110,10	100,14	Бўка
Ҳ. Турсунқулов номли	109,95	59,72	Янгийўл
«Ленинизм»	109,21	93,31	Бўка
Свердлов номли	108,74	124,80	Юқори Чирчиқ
Куйбишев номли	108,56	85,86	Ўрта Чирчиқ
Ленин номли	108,27	65,13	Янгийўл
«Партия XIX съезди»	107,32	103,44	Бўка
Энгельс номли	107,06	90,91	Ўрта Чирчиқ
Жданов номли	105,48	68,61	Янгийўл
Қ. Маркс номли	104,97	89,93	Ўрта Чирчиқ
«Ленин йўли»	104,28	79,51	Ўрта Чирчиқ
Калинин номли	103,54	103,45	Ўрта Чирчиқ
«Москва»	102,20	89,00	Янгийўл
С. Раҳимов номли	101,03	93,38	Янгийўл
«Гулистон»	100,24	101,44	Оққўрғон
Калинин номли	98,31	52,69	Янгийўл
«Партия XXI съезди»	93,03	34,79	Янгийўл
СОВХОЗЛАР			
ТИИИМСХ тажриба хўжалиги	135,51	115,63	Ўрта Чирчиқ
«Бўка»	127,29	125,17	Бўка
«Ленинград»	126,93	103,20	Бекобод
«Ўзбекистон ССР беш йиллиги»	125,42	130,72	Оққўрғон
1-«Пискент»	124,87	111,92	Пискент
«Кўкорол»	122,61	127,00	Бўка
Киров номли	118,31	94,18	Ўрта Чирчиқ
2-«Пискент»	117,83	93,50	Пискент
«Партия XXIV съезди»	107,68	27,00	Янгийўл
«Свердлов номли	107,33	20,33	Янгийўл
Ойбек номли	104,66	75,25	Бекобод
2-«Далварзин»	103,80	83,80	Бекобод
1-«Далварзин»	103,67	62,85	Бекобод
3-«Далварзин»	103,52	73,58	Бекобод
1-«Оққўрғон»	100,98	77,37	Оққўрғон
«Коммунизм»	98,55	161,06	Оққўрғон
«Янгиобод»	87,65	62,20	Янгийўл
С. Сегизбоев номли	80,47	80,53	Оққўрғон

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

СОВЕТ ТАЖРИБАСИ ХАЗИНАСИ

СОФИЯ. 10 ноябрь. (ТАСС). Болгарияда совет илғор тажрибаси кунлари ўтказилиб бўлди. Республика СССРнинг ишлаб чиқариш, фан ва техника соҳасидаги муваффақиятларини қирқ кун давомида ўрганди. Катта совет олимларидан эллик киши СССРдаги фан-техника тараққиёти ва ишлаб чиқаришнинг турли проблемаларига доир 120 дан кўпроқ лекция ўқиди. СССРдан келиб Болгарияда ишлаб турган мутахассислар, шунингдек совет олий ўқув юртларини битириб чиққан болгар олимлари ва инженерлари илғор совет тажрибасини ёйишда актив қатнашдилар.

Кеча Софиядаги болгар-совет дўстлиги уйида ўтказилган тантанали йиғилишда Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, болгар-совет дўстлиги умумхалқ комитетининг раиси Ц. Драгойчева доклад қилди.

ДЎСТЛАР ВА ЖАНГОВАР САФДОШЛАР УЧРАШУВИ

БЕРЛИН, 10 ноябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг ГДР га қилган дўстлик визитини, унинг Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Хонеккер ва ГДР нинг бошқа раҳбар аъзолари билан ўтказган учрашувларини ГДР Ташқи ишлар министрлигининг бош секретари П. Флорин тинчлик ва социализм учун умумий курашдаги дўстлар ва жанговар сафдошлар учрашуви деб таърифлади.

У ўзининг «Хорицонт» журналида эълон қилинган мақоласида бу визит КПСС XXIV съездининг ва Германия Бирлашган социалистик партияси VIII съездининг қарорларида таъкидлаб ўтилганидек, иккала мамлакат ўртасидаги тўла якдилликни яна бир бор тасдиқлади, деб таъкидлайди.

ГДР билан СССР ўртасидаги дўстликни янада кучайтириш, ҳар томонлама қардошларча ҳамкорликни кенгайтириш бизнинг энг муҳим вазифамиздир, деб ёзади П. Флорин.

ҚОҲИРАДА ТАНТАНАЛИ КЕЧА

ҚОҲИРА, 10 ноябрь. (ТАСС). Бу ерда Улуғ Октябрнинг 54 йиллигига бағишланган тантанали кеча бўлиб ўтди. Кечани Араб социалистик иттифоқи Марказий Комитети, Араб-Совет дўстлиги жамияти, Қоҳира ҳамда Ғазо губернаторликлари ташкил қилди.

Кечада нутқ сўзлаган Араб социалистик иттифоқи Марказий Комитетининг биринчи секретари Абдул Салом Аз-Зайёт бундай деди: Улуғ Октябрь социалистик революцияси инсоният тарихида буюк воқеа бўлди. У янги даврни — халқларнинг социал ва миллий озодлиги даврини, капитализмдан социализмга ўтиш даврини очиб берди. Миср халқи, деб таъкидлади Аз-Зайёт, Совет Иттифоқидек олийжаноб ва садоқатли ўртоғини топди, шунинг учун ҳам у ҳамма вақт улуғ совет халқи билан дўстлик муносабатларини ривожлантиришга ва мустаҳкамлашга интилади.

Тантанали кечада СССРнинг Миср Араб Республикасидаги элчиси В. М. Виноградов ҳам нутқ сўзлади. Совет кишилари, деб таъкидлади у, Миср Араб Республикаси халқларига қардошларча дўстлик ҳис-туйғулари билан яшамоқдалар.

ЖИНОИЙ УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ

ХАНОЙ. (ТАСС). Америка агрессорларининг Вьетнам Демократик Республикасига қарши қилаётган жиноятлари рўйхати ой сайин кўпайиб бормоқда. «Куандойнян зан» газетаси эълон қилган хабарда қуйидаги маълумотлар келтирилган:

АҚШ авиацияси октябрь ойи мобайнида Куангбинь, Хатинь вилоятларининг турли районларини ва Виньлинь зонасини 72 марта қаттиқ бомбардимон қилиб, 700 дан кўпроқ бомба ташлаган. Шу давр ичида «В-52» типидаги бомбардимончи самолётлар Виньлинь ва Куангбинь вилоятлари устига 4 минг тоннадан зиёд бомба ташлаганлар. Америка самолётлари 30 октябрда Лайтяу вилоятидаги Дьенбьен районига ракеталар отган.

АҚШнинг разведкачи самолётлари октябрь ойида Вьетнам Демократик Республикасининг ҳаво чегараларига 810 марта бостириб кирган.

Вьетнам халқи, деб таъкидлайди газета, АҚШ империалистларининг ана шундай ғоят жиддий ва жиноий уруш ҳаракатларини қатъиян қоралайди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ САНТЬЯГО, 10. Бугун Чили президенти Сальвадор Альенде маҳаллий ажнабий журналистлар учун навбатдаги матбуот конференциясини ўтказди. Матбуот конференциясида асосан Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, республика революцион ҳукуматининг бош министри Фидель Кастронинг Чилига-қиладиган визити тўғрисида гап борди. Бу визит иккала мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатларни янада ривожлантиришга хизмат қилади, деб таъкидлади Сальвадор Альенде.

▲ БОНН, 10. Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди бугун расмий визит билан Германия Федератив Республикасига келди. Бонндан 30 километр наридаги Гимних қасрида Индира Ганди билан ГФР канцлери В. Брандт ўртасида музокаралар бошланди. Ҳиндистон билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатлар, шунингдек, Ҳиндистон-Покистон муносабатлари музокараларнинг асосий мавзусидир.

Шарқий Покистондан Ҳиндистон тупроғига қочиб ўтаётган кишиларнинг ҳамон кети узилмаяпти. Толиққан ва ейиш учун ҳеч нарсаси бўлмаган оилалар қўлларида болалари ва уй жиҳозларини ортмоқлаб Ҳиндистонга нажот излаб келмоқдалар. Суратда: Шарқий покистонлик қочоқлар Ҳиндистон йўлларида.

ТАСС фотохроникаси.

ҲАҚИҚИЙ ИҚТИСОДИЙ МУСТАҚИЛЛИК УЧУН

БРАЗЗАВИЛЬ, 10 ноябрь. (ТАСС). Конго меҳнат партияси Марказий Комитетининг органи — «Этумба» ҳафталик газетаси ривожланаётган мамлакатларнинг иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлашга даъват қилмоқда. Газета Африка мамлакатлари савдо министрларининг октябрь ойида Аддис-Абебада бўлиб ўтган конференцияси якунларини шарҳлаб, ҳозирги вақтда давлатнинг миллий суверенитети халқ социал ва маданий ҳаёти учун энг яхши шарт-шароитларни яратиб бера оладиган мустақил миллий экономикани вужудга келтириш билан характерланади, деб таъкидлайди. «Миллий мустақиллик, — дейилади мақолада, — халқ миллий бойликларининг ҳақиқий хўжайини бўлиб қоладиган янги типдаги иқтисодий мустақилликнинг ифодаси бўлиши лозим».

Савдо-сотиқ масалаларида иқтисодий мустақилликнинг ва қатъий сиёсий йўлнинг бўлмаслиги, деб ёзади газета, шунга олиб келмоқдаки, натижада «шу вақтга қадар учинчи дунё мамлакатларида савдо-сотиқ ишлари савдо ва ҳамкорлик воситаларини ўз қўлларига киритиб олган капиталистик давлатлар контроли остида ҳамон қолиб келмоқда.

Шу муносабат билан «Этумба» газетаси социалистик лагерь мамлакатлари билан савдо-сотиқни кенг ривожлантириш ривожланаётган мамлакатлар учун жуда зарур эканлигини уқтириб ўтади.

ЎН УЧ ЁШЛИ „УЧАР ЮЛДУЗ“

Ҳиндистонда Шиамлал исмли болани «учар юлдуз» деб аташади. Шиамлал отасининг циркида кўрсатаётган томошаларини кўрганингиздагина унинг бундай номга қандай қилиб сазовор бўлганини тушуниб етасиз.

...Ҳар оқшом бирон-бир мўъжазгина кўл бўйига тумонат томошабинлар тўпланишади. Юзлаб кўзлар бўй-басти нозиккина болага тикилган. У оламон ҳайқириғи остида аста-секин юриб, ясама минора ёнига келади. Дағал матодан тикилган қопсимон кийимда у жуда кичкина ва ожиз бўлиб кўринади. Шиамлалнинг «артистлик хонаси»дан томоша кўрсатадиган «саҳнаси» — йигирма метрли минорагача бир неча қадам, холос. У зич ўтирган одамларга охирги бор қараб олади-да, зарб билан урилган ноғора садолари остида минора пояларига тирмашиб, юқори кўтарила бошлайди. Шиамлал ниҳоят ўз майдончасига чиқиб олганида ноғора овозлари оркестр садоларига уланиб кетади. Бирданига орага сукунат чўкади. Бола ингичка тахтачада туриб қоматини ростлайди, кейин қоп-қора жануб осмони қўйнида кичкинагина ёрқин ҳайкал мисол қотиб қолади.

— Шиамлал, ўғлим, тайёрмисан? — деган қаттиқ овоз эшитилади пастдан.

— Ҳа, дада.

— Қўрқаётганинг йўқми, ўғлим?

— Йўқ, дада.

Боладан сал баландроқдаги бошқа майданчада турган ва ердан зўрға кўринадиган ассистент (ёрдамчи) шу пайт бир челак керосинни Шиамлалнинг устига сепиб юборади-да, дарҳол гугурт чақиб унга ташлайди. Шиамлал ёнаётган машъалага айланади. Томошабинлар даҳшатдан қичқириб юборадилар. Бу қўрқинчли ҳайқириқ миноранинг тепасига етмасиданоқ Шиамлал кескин тиралиб туриб худди ёнаётган «учар юлдуз» каби пастга, қорайиб ётган кўлга ўзини ташлайди. Гўё шу вақт ҳамма нарса мангу қотиб қолганга ўхшайди. Кўл сувининг шалоплагани эшитилиб, буғ кўтариладию одамларнинг енгил олган нафаси бирга қўшилиб кетади.

Шиамлалнинг отаси ва ёрдамчилари кўлга тез етиб боришади. Сув бетида боланинг ҳўл ва бахтиёр чеҳраси кўринади.

— Ҳаммаси жойидами, ўғлим? — ташвиш билан сўрайди отаси.

— Ҳа, ҳаммаси жойида...

Бу пайт улар ҳаяжон ичра қолган томошабинларнинг гулдурос карсакларини эшитмайдилар ҳам...

Шиамлал ижро этадиган акробатика ҳунари хавфлими? «Албатта, хавфли, — деб иқрор бўлади ёш артистнинг отаси Сурайёбхон. — Бироқ ҳаёт шундайки, таваккал қилишга тўғри келади, бошқа йўл йўқ. Тўғри, биз бундай таваккалчиликни ниҳоятда аниқлик билан амалга оширамиз. Сир шундан иборатки, бутун труппа саноқли дақиқалар ичида аниқ ҳаракат қилади. Хавфсизликни труппа аъзолари таъминлашади. Бунда майда-чуйда нарсалар йўқ. Ҳатто ноғора оҳанглари ҳам болани жасоратга чорлаб туради.

Шиамлалга керосин сепиб ёқишганидан сўнг энг масъулиятли дақиқалар бошланади: ё сакраш керак, ё ёниб кул бўлиш—бошқа йўл қолмайди. Биз бу нозик ишни миридан-сиригача нечоғлик машқ қилган бўлсак ҳам, ҳар қалай, пировард натижа Шиамлалнинг биргина ўзига боғлиқ. Ҳозирча унда жасорат бор экан, ҳеч қандай қўрқинчли воқеа рўй бермайди. Бордию қиттак иккиланса борми, у ҳолда...»

Зотан, буни Шиамлалнинг ўзи ҳам жуда яхши тушунади. «Ҳавф мен ўзимни сувга ташлаётганимда эмас, балки ундан сал олдинроқ туғилади. Агар сакрашга улгура олсам, бас, омон қоламан, ҳатто сув юзига келиб теккунча ҳам шикаст етмайди.

Аслини олганда, «Ўн уч ёшли «учар юлдуз»нинг бир дақиқали парвози йиллар оша қилинган тинимсиз ва машаққатли машқлар натижасидир. Унинг сирлари Шиамлалнинг оиласида авлоддан авлодга мерос бўлиб ўтиб келади. Ахир унинг отаси ҳам, бувасн ва бобокалони ҳам дайди акробатлар бўлишган, бир бурда нонни хавф-хатарга тўлиқ таваккалчилик ҳунари эвазига топиб келишган.

Эндиликда бундай оғир қисмат оилавий анъанага кўра Шиамлалнинг этагини тутди.

Л. ТИТОВА,
«Вокруг света» журналидан.

ҚИРҚ ТЎРТИНЧИ ЙИЛ СЕНТЯБРИДА

Андрей СОЛОВЬЕВ.

Шундан сўнг Геббельс тарғиботхонасининг сценарийсига мувофиқ қўйилган «батамом ва ҳар тарафлама тенг ҳуқуқли иттифоқчилар бирдамлиги» ҳақидаги навбатдаги томоша тугади. Қолган гаплар эса матбуот зиммасига юклатилди.

Таврин меҳмонхонага қайтиб, узоқ вақтгача ухлай олмади. Шу бир-икки кун ичида не-не воқеалар бўлди!

Фюрер эркатойи билан суҳбат. Генерал билан дилкаш мулоқот. Ниҳоят, бугунги юқори доирада кенгаш... Қанчалик муҳим воқеалар! Худди шу шодон дақиқаларда Таврин Москвада нима иш қилиш кераклиги тўғрисида ўйлашга сира юраги бетламасди.

Ваҳоланки Грейфе билан август ойидаги ўша биринчи учрашув, Скорцени ва Власов билан илиқ суҳбатлар, «Русланд-Норд» ва Фринденталдаги машғулотлар — ҳамма-ҳаммаси рейхсфюрер Гиммлернинг шахсан рухсати билан фашистлар Германияси империя хавфсизлиги бош бошқармасининг ёвуз ниятини амалга оширишда дастлабки қадамлар эди. Бу — Совет Иттифоқи Қуролли Кучлари Олий Бош қўмондонини ҳалок қилиш режаси эди.

КАЛЬТЕНБРУННЕР ҲУЗУРИДА

Скорцени ва Грейфе операция режаси устида ишни давом эттирдилар. Тез орада Кальтенбруннер планнинг умумий схемасини тасдиқлади: Таврин самолётда Подмосковьега ташланади. У Москвага кириб олиб, яшай бошлайди.

(Боши газетамизнинг 4, 5, 10 ва 11 ноябрь сонларида).

СССР Қуролли Кучлари Олий Бош қўмондонининг йўл маршрутларини ва турган жойини разведка қилади, тантанали йиғилишлар ҳамда Қизил Майдонга ўтиш имконини берадиган рухсат системасини ўрганади, у ерга кириб пайт пойлайди ва террорни амалга оширади.

Хавфсизлик хизмати бошлиқлари бу иш ўнгидан келгудек бўлса на фақат фюрер қўлидан мукофотлар олишга умид боғлашганди. Улар каттароқ мақсадни — совет кишилари орасида ваҳима туғдиришни, Қизил Армиянинг шиддатли ҳужумини тўхтатиб қолишни, гитлерчиларга қарши тузилган коалицияни бузишни, «буюк империя»ни узил-кесил мағлубиятдан қутқариб қололмаган тақдирда ҳам фюрернинг Ғарб билан «тил топиши» учун вақтдан ютишни мўлжаллаётган эдилар.

Шунинг учун ҳам Скорцени билан Грейфе ўз касбларига хос синчковлик билан ўз планларини қайта-қайта кўриб чиқадилар. Ниҳоят, назарий жиҳатдан белгиланган умумий схема аста-секин ипидан игнасигача ҳисобга олинган аниқ тадбирлар системаси тусини олдики, фашистлар фикрича, бу система Тавриннинг Москвага кириб олиши ва операцияни муваффақиятли амалга оширишини таъминлаши лозим эди.

...1944 йил январь ойининг бошларида империя хавфсизлик бош бошқармасининг бошлиғи обергруппенфюрер Эрнст Кальтенбруннер ўз хонасида махфий кенгаш ўтказди. Унда тор доирадаги шахслар — бошлиқнинг ўзи, унинг ўнг қўли бригаденфюрер Шилленберг, Скорцени, Грейфе ва «Русланд-Норд» бошлиғи штурмбанфюрер Краус иштирок қилишиб, операциянинг охирги нусхасини муҳокамадан ўтказишди.

Скорценининг батафсил докладидан сўнг кенгаш аҳли планнинг ҳар бир моддасини чиғириқдан ўтказишди, унинг мақсадга мувофиқлиги ва ишончлилигини муҳокама қилишди. Ниҳоят, план тасдиқланди.

— Жаноблар, ўйлайманки, — деди пировардида Кальтенбруннер, — мазкур операция биз учун қанчалик зўр аҳамиятга эгалигини ўзингиз яхши тушунасиз. Фронтда аҳвол оғир. Шонли қўшинларимиз қаҳрамонона қаршилик кўрсатишларига қарамай, ҳозирча чекиниб бормоқдалар . Фюрер махфий хизмат фаолиятидан очиқдан-очиқ рози эмаслигини билдириб, биздан қатъий тадбирлар талаб қиляпти. Ишонамизки, мазкур операция амалга ошгудек бўлса, Германиянинг ҳарбий аҳволи яхшиланади, ташаббусни яна ўз қўлимизга олиш имкони туғилади. Отто, агент бизни доғда қолдирмаслигига ишончингиз комилми?

— Уни жиддий ишларда синаб кўрганмиз. Ундан ташқари агент СССРда қўлга олингудек бўлса ўзини нима кутажагини аъло даражада билади.

— Ундай бўлса фақат планга қатъий амал қилиб иш кўрасиз. Агентни тайёрлаш учун меҳнатни ҳам, пулини ҳам аяманг, — ижобий натижа ўз-ўзидан бутун харажатни қоплаб кетади.

ГЕСТАПО ТАЙЁРГАРЛИК КЎРЯПТИ

Шундай қилиб, план тасдиқланди. Скорцени, Грейфе ва Краус уни бевосита амалга оширишга киришиб кетишди. Гестапо, СД ва «Абвер»нинг ўнлаб бўлинмалари тезкорлик билан турли хил совет ҳужжатлари, штамп ва печать, трофея кийим-кечаклари, фронт жиҳозларининг нусхаларини тайёрлашди. «Техник ёрдам воситалари» деб аталмиш бош эсэсчилар марказининг бошлиғи СС оберштурмбанфюрери Бернхард Крюгер сохта ҳужжатларни тайёрлашга шахсан ўзи бошчилик қилди.

Планга кўра Таврин — Подмосковьега жанговар хизмат кўрсатган офицер қиёфасида кириб олиши керак. Шу боисдан унга Совет Армияси майорининг умумқўшин формасини тикишди. Унга Совет Иттифоқи Қаҳрамонининг Олтин юлдузи ва СССРнинг олий ҳарбий нишонларини беришди. Бу «хизмат»ларни ҳужжатлар билан гўё тасдиқлаш учун нишон дафтарчалари ва СССР Олий Совети Президиумининг тегишли Фармонлари чиққан газета қирқимлари ҳамда қўмондонлик буйруқларини усталик билан тайёрлашди. Сўнг Таврин жангда гўё оғир ярадор бўлгани ҳақида «афсона»ни тасдиқлаш учун уни махсус хирургик операция қилдиришга зўр бериб ундадилар. Операциядан кейин унинг бир оёғи бошқасидан калтароқ бўлиши лозим эди. Таврин шу боисдан операцияга қатъий рози бўлмади. «Топшириқни бажариб келганингиздан сўнг қайта операция қилиб, оқсоқ оёғингизни яна ўз ҳолига қайтарамиз» деб ишонтирмоқчи бўлган медицина «юлдуз»ларининг гапларига ҳам кўнмади. Шунда уни энг яхши клиникалардан бирига уч ҳафта муддат билан ётқизиб, усталик билан скальпель ёрдамида Тавриннинг қорни ва чап белида оғир осколка яраси пайдо қилишди ва буни «совет госпиталлари»нинг справкалари билан «тасдиқлашди».

Тавринни совет территориясида сўроққа тутишлари ва текширишлари муқаррар эди. Шу боисдан бунда мумкин қадар кўпроқ хавфсизликни таъминлаш, унинг гўё «хизмат сири» ҳақидаги гапларини ниқоблаш ва Олий Бош қўмондон турган жойга кириб олишини енгиллатиш мақсадида агент учун 1-Болтиқбўйи фронти 39-армиясига қарашли «Смерш» контрразведка бўлими бошлиғининг ўринбосари лавозими белгиланди. Узоқ давом этган сердиққат ишдан сўнг «Смерш» оператив ходимининг гувоҳномаси тайёр бўлди ва Тавринга берилди.

Самолёт келиб қўнган жойдан Москвага бемалол ўтиб олиши учун Тавринга давлат аҳамиятига эга бўлган пакет солинган бир конверт берилдики у бутун ташқи белгилари (адреси, юқори даражадаги махфийлик штамплар, сургучли муҳрлар) билан гўё фронт штабида тайёрлангандек таассурот қолдирарди. Бу пакетни «махфий юк» (анжомлар, қурол-яроғ, ўқ-дори, рация) билан бирга Таврин гўё Москвага тез элтиб бериши ва уни «Смерш» контрразведкаси бош бошқармасининг бошлиғига «шахсан топшириши» лозим эди.

Аммо, операция раҳбарлари фикрича, бу ҳам озлик қиларди. Тавринга СССР пойтахтида четдан ёрдамга муҳтож бўлишига тўғри келарди, албатта. Шу боисдан ҳам ёлланма ёрдамчиларни таъминлаш учун Тавринга барча ҳолларда керак бўладиган 500-дан ортиқ хилма-хил ҳужжат ва бланкалар — турли-туман хизмат гувоҳномалари, паспортлар, меҳнат дафтарчалари, командировка қоғозлари, отпуска билетлари, пул ва озиқ-овқат аттестатлари, шоферлик гувоҳномалари, ҳарбий юкларни ташиш юзасидан талабномалар, олий ўқув юртлари ва техникумларнинг дипломлари, туғилганлик ҳақида гувоҳномалар, ҳарбий учётдан ўчирилганлик тўғрисидаги справкалар ва ҳоказолар берилди. Таврин учун ҳарбий, партия, давлат, муассаса ва корхоналарнинг 120 дан ортиқ печати ва муҳрларини, Бош милиция бошқармасининг паспортлар учун катта муҳрларни босиш қўл пресслари, Москва экспедицияси ва дала почтасининг металлдан ишланган почта штемпеллари ва ҳатто СССР Олий Совети Президиуми Раисининг факсимилесини тайёрлашди.

(Давоми бор)

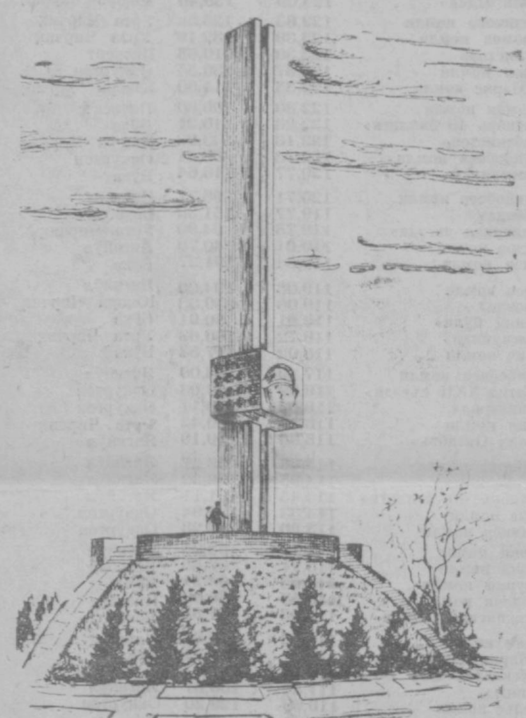

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ТЎРТ ЎЙИНДАН ЕТТИ ОЧКО

Мамлакат хоккей чемпионатининг янги аъзоси Тошкентнинг «Спартак» командаси Орск шаҳрининг «Жанубий Урал» спорт клуби билан бўлган иккинчи учрашувни 10:4 ҳисобида ўз фойдасига ҳал қилди. Ҳамшаҳарларимиз тўрт ўйиннинг учтасида ғалаба қозониб, биттасини durang қилиб тугатдилар. Спартакчилар Шарқий зона коллективлари ўртасида пешқадамлар сафидан жой олиб сафарга чиқдилар. Улар навбатдаги ўйинни эртага Омск шаҳрида ўтказишади.

ХАЛҚАРО УЧРАШУВЛАР

Анъанага кўра совет футболчилари мавсумни тугатиб, жаҳоннинг турли мамлакатларига жўнайдилар. Ворошиловграднинг «Заря» командаси Бирма ва Непал мамлакатларига ўртоқлик учрашувлари ўтказиш учун учиб кетди. Чемпионатнинг кумуш совриндорлари —«Арарат» футболчилари Ливан ва Сурияда олтита ўйин ўтказишади.

Ленинграднинг «Зенит» командаси Франциядаги сафарини бошлади. Париж яқинидаги Сент-Уэн шаҳрида зенитчилар машҳур «Ред Стар» клубини 2:1 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

Бу мамлакатга пойтахт спартакчилари ҳам бормоқчи. Москванинг «Локомотив» коллективи эса Бельгияга жўнайди. СССР терма командаси ҳам чет элда бир неча халқаро учрашувлар ўтказади. Жумладан Ғарбий Берлинда, сўнгра Германия Федератив Республикасида бир неча марта куч синашади. Олимпиадачиларимиз эса 18 ноябрда Венада Австрия олимпиада командаси билан расмий матч ўтказгач, Жанубий Америкага йўл олади. СССР ёшлар терма командаси Мальта сафарига ҳозирлик кўрмоқда.

ЧЕМПИОН ТОШКЕНТДА АНИҚЛАНАДИ

Бундан 17 йил муқаддам халқаро шашка бўйича Совет Иттифоқининг биринчи чемпионати бўлган эди.

Ленинград шаҳрида ўтказилган бу мусобақада киевлик инженер И. Куперман ғолиб чиққанди. Чемпионлик номини у яна қаторасига икки йил қўлга киритди. Тўртинчи чемпионатда эса одессалик М. Корхов муваффақиятга эришган. Ундан кейинги бешинчи чемпионат кутилмаган натижа билан туғалланди: мусобақада биринчи марта қатнашган 18 ёшлик В. Шчеголев олтин медаль эгаси бўлди.

Еттинчи чемпионат Латвияда ўтказилади. Унда турнир мезбони Андрис Андрейко биринчи ўринни эгаллади. Шундан кейин бу шашкачи яна тўрт бор фахрли ном эгаси бўлди. Андрейко жаҳоннинг собиқ чемпиони И. Куперман рекордини такрорлади. Куперман 1967 йили Минск шаҳрида бешинчи марта иттифоқимизнинг энг кучли шашкачиси номини олди.

Мана, ниҳоят Тошкентдаги марказий шахмат-шашка клубида бугун СССР биринчилиги XVIII финалининг қатнашчилари мусобақа бошлайдилар. Турнирда мамлакатимизнинг қарийб ҳамма шашка «юлдузлари» иштирок этади. Булар орасида жаҳон чемпиони гроссмейстер А. Андрейко, собиқ жаҳон чемпионлари И. Куперман ва В. Шчеголев, мамлакат собиқ чемпионлари А. Гантварг ва М. Корхов, халқаро мастерлар С. Маншин, А. Могилянский, М. Шавель, В. Агафонов, РСФСР чемпиони В. Иванов, Украина чемпиони Л. Слободской ва саралаш мусобақаларининг бошқа ғолиблари бор. Ўзбекистон шарафини бу турнирда халқаро мастер С. Давидов ва республика чемпиони С. Гуляев ҳимоя қилади.

СССР чемпиони олтин медаль билан бирга келгуси йил ёзида Голландияда бўладиган катта олимпиада турнирига ягона йўлланмани ҳам қўлга киритади. Мусобақалар 7 декабргача давом этади.

Е. ЧЕРКАССКИЙ,
УзССР шашка федерациясининг раиси, спорт мастери.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

Қарағанда металлургия комбинатининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Олтинбек Дарибоев бошқараётган бригада аъзолари «Запорожсталь» корхонасининг машҳур пўлат қуювчиси Е. Проскурин бригадасини социалистик мусобақага чақирди. Украиналик пўлат қуювчилар қозоқ металлурглари чақириғини қабул қилишди. Суратда: Украина ССРда хизмат кўрсатган металлург Е. Проскурин (ўнгда) В. Борзуновдан сменани қабул қилиб олмоқда. А. ЧЕРНОБОЙ фотоси.

ТБИЛИСИ. Грузия зооветеринария институти илмий ходимлари бузоқлар учун бериладиган сут ўрнига махсус паста яратдилар. Бир килограмм пастадан беш литр сут тайёрлаш мумкин. Пастада тайёрланган сутни ичаётган ёш бузоқлар авалгидек бардам ўсиб семиришмоқда. Суратда: паста цех оператори З. Киракозашвили иш пайтида.

С. ТЕВЗАДЗЕ фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ЧИРЧИҚ ЯНГИЛИКЛАРИ

ТАЖРИБА АЛМАШДИЛАР

Яқинда кўркам қилиб безатилган Аркадий Гайдар номли пионерлар уйида катта пионер вожатийлар семинари бўлиб ўтди.

Семинарда пионерлар уйининг бошлиғи Н. Г. Баранникова пионерларнинг 50 йиллик юбилейи олдидан қилинадиган ишлар ва ташкилий масалалар ҳақида гапирди. Сўнг сўзга чиққан нотиқлар «Атеист» клубининг раҳбари Г. И. Кавальчук «Болаларга атеистик тарбия бериш», кутубхоначи И. Епихина «Пионер Востока» газетасининг конференциясига тайёргарликни кучайтириш ҳақида қисқача гапириб ўтдилар.

Семинар йиғилишининг сўнггида катта пионер вожатийлар ўзаро тажриба алмашдилар.

ҚИЗИҚАРЛИ КЕЧА

Яқинда электрохимия комбинати маданият ва истироҳат боғида «Халқ фаровонлиги — бош мақсад» деган мавзуда кеча бўлиб ўтди. Кечада шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари А. Галочкин Чирчиқнинг ўтмиши, ҳозири ва келажаги тўғрисида ҳикоя қилиб берди.

«Беш йилликка бизнинг ҳиссамиз» деган шиор остида кўргазмада шаҳардаги завод ва фабрикалар ўз маҳсулотлари билан иштирок этишди. Жумладан, «Лола» фабрикаси янги модадаги 35 хил устки кийимни намойиш қилди.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

ЖАҲОНДА биринчи космонавт учувчи номи билан аталмиш Юрий Гагарин парки пойтахтимизнинг сўлим хиёбонларидан бири. Парк ўртасида кўкка бўй чўзган улкан ёдгорлик қуёшда товланиб, олис-олислардан ҳам кўзга ташланади. У шаҳримиз меҳмонларининг, кўплаб мўйқалам соҳиблари, сураткашларнинг эътиборини ўзига жалб этади. Ҳаваскор рассом Зайниддин ЭРГАШЕВ ҳам бу ноёб ёдгорликни тасвирга туширган.

ОБУНАГА ЖИДДИЙ ЭЪТИБОР

Пойтахтимизнинг Собир Раҳимов районидаги йирик саноат корхоналаридан бири бўлган «Миконд» заводида вақтли матбуотга обуна тўплаш уюшқоқлик билан олиб борилмоқда.

Завод партия комитети 40 дан ортиқ юқори малакали агитаторни цехларга бириктирган. Булар цехларда матбуотнинг роли ва аҳамияти ҳақида тушунтириш ишларини олиб бориш билан бирга ишчи-хизматчиларнинг газета-журналларга обуна бўлишини ташкил этмоқдалар.

Агитатор Н. И. Жноколенко иш олиб бораётган завод бошқармаси ҳамда З. М. Хромова обуна тўплаётган 1-цехда ишчи-хизматчиларнинг ҳар бири ўртача 4—5 нусхадан турли газета-журналларга ёзилишди.

Заводда ҳозиргача ишчи-хизматчининг қарийб 80 проценти газета-журналларга обуна қилинди. Айниқса, «Правда», «Правда Востока», «Ташкентская правда», «Тошкент ҳақиқати», «Тошкент оқшоми», «Вечерний Ташкент» газеталарига ҳамда турли журналларга кўп нусхада обуна бўлинди.

Завод партия комитети ҳар ҳафтада матбуотга обуна тўпловчи агитаторлар қилаётган ишнинг якуни билан танишиб туради. Бу соҳада яхши натижаларга эришаётган агитаторларнинг тажрибаси оммалаштириб борилади.

Обуна тўплаш пунктининг мудири ёш коммунист Людмила Федоровна Стешенко обуна тўпловчи агитаторларга раҳбарлик қилмоқда.

Шунингдек, «Узглавметаллсбыт» бошқармасида ҳам (партия ташкилотининг секретари Б. Г. Сакаев) обуна тўплаш уюшқоқлик билан олиб борилмоқда.

Лекин, райондаги бир қатор ташкилот ва корхоналарда матбуотга обуна тўплаш иши ҳозирги талабга жавоб бермайди. «Узглавметаллсбыт» базасида ишловчи 350 ишчи-хизматчидан ҳозиргача 108 киши обунага жалб қилинган, холос. Бунинг асосий сабаби шундаки, база партия, комсомол ташкилотлари (секретарлари Г. А. Казнев, Т. Фомина ўртоқлар) бу муҳим сиёсий ишни база секретари К. Л. Ивановага топшириб қўйганлар, аммо бирор марта ҳам у ишни қандай бажараётгани билан қизиқмаганлар. Базада 33 КПСС аъзоси, 14 комсомол аъзоси бўла туриб, обуна тўплаш шундай суст бораётир.

Шундай аҳволни тара заводида ҳамда Ўзбекистон маданият министрлигининг ремонт-қурилиш бошқармасида, Тошкент қўғирчоқ фабрикасида, 22-қурилиш трестида, кўн-галантерея фабрикасида учратиш мумкин. Мазкур корхона ва ташкилотларда ишловчи ходимларнинг 10—15 проценти матбуот обунасига жалб қилинган, холос.

Мана шунинг учун ҳам Тошкент шаҳрида умуман матбуотга обуна тўплаш суръати (ёшлар газета-журналларини ҳисобга олмаганда) бир мунча суст бораётир. «Правда», «Известия» газеталарига ўтган йили тўпланган миқдордагига нисбатан бу йил 30—35 процент, «Правда Востока», «Совет Ўзбекистони» газеталарига 20—25 процент, «Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда» газеталарига 28—30 процент обуна тўпланди, холос.

Пойтахтимиздаги ўрта мактабларнинг кўпчилигида «Ғунча», «Гулхан», «Ленин учқуни» каби газета-журналларга обуна тўплаш ўтган йилги миқдорга етай, деб қолди. Аммо, «Ёш ленинчи», «Комсомолец Узбекистана» газеталарига тўпланган обуна миқдори ўтган йилга нисбатан 30—40 процентни ҳам ташкил қилмайди.

Бунинг асосий сабаби нимада? Шаҳардаги ўнлаб олий ўқув юртларида «Ёш ленинчи», «Комсомолец Узбекистана» газеталарига обуна тўплаш ғоятда суст бораётир. Тошкент политехника институти, медицина, фармацевтика, халқ хўжалиги институтларида бу ишга етарли эътибор берилмаяпти.

Обуна тўплаш муддати тамом бўлишига саноқли кунлар қолди. Шаҳримиздаги район партия ва комсомол ташкилотлари бу сиёсий кампанияни муваффақиятли ўтказишда тарғибот-ташкилотчилик ишларини кучайтиришлари керак. Токи шаҳримизда газета-журнал олмаган бирорта хонадон қолмасин.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
республика «Союзпечать» бошқармасининг ходими.

„ҒУНЧА"НИНГ янги маҳсулоти

«Ғунча» тикувчилик фабрикасида янги формада тикилган ва ёмғирда намиқмайдиган болалар пальтосини тикиш кенг йўлга қўйилди.

Ҳозирги кунда дид билан тикилган минглаб болалар пальтолари республикамизнинг Тошкент, Самарқанд, Фарғона ва бошқа кўпгина шаҳарларига етказиб берилмоқда.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
13.00 дан — Москва кўрсатади.
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
17.55 — Кўрсатувлар программаси.
Рус тилида: 18.00 — «Ахборот» информацион программаси, 18.15 — Музикали кўрсатув.
Ўзбек тилида: 18.55 — Шеърият мухлисларига. Жамол КАМОЛ ғазаллари, 19.15 — «Қизил альпинистлар» (кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 9-серияси). 19.40 — «Ахборот» информацион программаси, 20.00 — «Ноз-неъмат бунёдкори».
МОСКВА КЎРСАТАДИ
20.30 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «ДИНАМО» (Тбилиси) — «СПАРТАК». 22.15 — «Вақт» информацион программаси.
22.45 — «Жиноят ва жазо» (бадиий фильмнинг 1-серияси ўзбек тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
ЎҚУВ ПРОГРАММАСИ
11.30 — Биология. 9-синф. «Яшаш учун кураш ва табиий танлаш» (рус тилида). 12.00 — Ўқув фильм. 12.25 — Биология. 9-синф. «Яшаш учун кураш ва табиий танлаш» (ўзбек тилида).
17.30 дан — Москва кўрсатади.
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Ўзбек тилида: 20.30 — Реклама 20.50 — «Қонунга мувофиқ» (бадиий фильм).
22.45 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Ўзбек тилида: 20.00 — Чолғу куйларидан концерт, 20.40 — «Фронтдан-фронтга» (ҳужжатли фильм).
Рус тилида: 21.30 — «Тўлқинда —02». 22.10 — «Қиш сеҳргарлари» (фильм-концерт).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 12/XI да Майсаранинг иши 13/XI да Дон Карлос.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/XI да Олтин девор, 14/XI да Афсона яратган қиз (кундузи), Имон (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 12/XI да Фарғона тонг отгунча, 13/XI да Хотинимнинг эри, 14/XI да Ҳалима, 15/XI да Мавлоно Муқимий.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — РСФСР халқ артисти И. РУБАН раҳбарлигидаги ўргатилган ёввойи ҳайвонлар иштирокида МОСКВА ДАВЛАТ ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ (кеч соат 7 яримда; шанба кунлари кундуз соат 3 ва кеч 7 яримда; якшанба кунлари кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда).

КИНО

Қобулдаги миссия — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, 4,5 ва кеч 8 да).

Тасодифлар ёнма-ён — «ВОСТОК» (жуфт соатларда), НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 7, 10 яримда).

Офицерлар — «ДРУЖБА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Сен ёнимда бўлсанг — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Огинский полонези — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1,5 ва кеч 8.45 минутда), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3 да ва кеч 7, 9 да).

Ҳамроз — ҲАМЗА номли (кундуз соат 12, 3 ва кеч 6, 9 да).

Юлдузлар сўнмайди — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Гуноҳи бўлмаса, қўйиб юбор — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Орзу автомати — «КЎКЧА» (эрталаб соат 10, 11 ярим, кундуз соат 5 да).

СПОРТ ИШҚИБОЗЛАРИ!

«КРЫЛЬЯ РОДИНЫ», «СПОРТИВНЫЕ ИГРЫ», «ТУРИСТ», «ФИЗКУЛЬТУРА И СПОРТ», «ШАХМАТЫ В СССР», «СПОРТИВНАЯ ЖИЗНЬ РОССИИ» ЖУРНАЛЛАРИ

Сизлар учун нашр қилинади
Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

13, 14 ноябрь кундуз соат 5 да СССР биринчилиги учун «А» классининг II группасидаги «СК» «ЮЖНИЙ УРАЛ» (Орск) — «МОТОР» (Барнаул). командалари ўртасида

„ХОККЕЙ"

Билетлар сотилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

Р — 04460 ИНДЕКС 64697. А—1867.